



**Teknisk briefing op til
FN's klimaforhandlinger på COP23
den 6. - 17. november 2017 i Bonn**



Klimachefforhandler Anette Ejersted,
Internationalt Kontor, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) Ministerens tentative program



Hovedelementer i Parisaftalen

De langsigtede mål

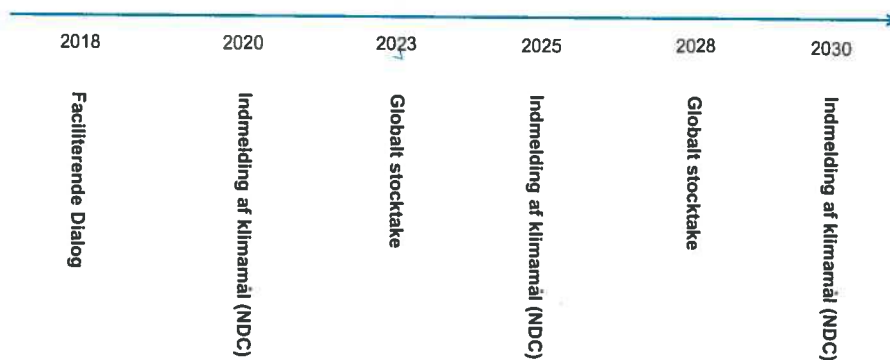
- At holde den globale temperaturstigning "et godt stykke" under 2 °C og gerne under 1,5 °C.
- Globale emissioner skal toppe snarest muligt og falde hurtigt derefter.
- Øge modstandsdygtigheden og tilpasningsevnen over for klimaforandringer.
- → Gøre alle finansieringsflows konsistente med disse målsætninger.

Ambitionsmekanismen

- Skal bidrage til at parterne løbende øger klimaindsatsen
- På nuværende tidspunkt er parternes samlede klimamål ikke nok til at holde den globale temperaturstigning under 2 °C. Derfor er det centralt, at man løbende kan øge indsatsen.



Ambitionsmekanismen



Hovedelementer i Parisaftalen

Klimafinansiering til ulandene

- Ulandene genbekræfter målet om at mobilisere 100 mia. dollars om året fra 2020 til ulandenes klimaindsats fra offentlige og private kilder.
- Efter 2025 vedtages et nyt mål for finansiering efter 2025. Breder donorbase?

Differentiering ml. ilande og ulande mindsket – fælles ansvar

- Alle kan bidrage.
- Men opblødning på fx rapportering og klimamål.

Øget reduktion før 2020

- Tekniske ekspertmøder og højniveaumøder hvert år.
- Global Climate Action Agenda fortsætter.

Juridisk form

- Aftalen er juridisk bindende, men det er de nationale klimamål (NDC) ikke.



Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) **Udvikling under og efter COP22**
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) Ministerens tentative program



COP23 FIJI
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
BONN 2017

Fremgang på COP22

I forhandlingslokalerne

- Første gang parterne mødtes efter Parisaftalens ikrafttrædelse d. 4. november 2016.
- Enighed blandt parterne om, at de udestående elementer af Parisaftalen skal færdigforhandles i 2018.
- Parterne sendte vigtigt signal med "Marrakech Action Proclamation for Climate and Sustainable Development".



Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

2. november 2017

Side 7

Fremgang på COP22

Uden for forhandlingslokalerne

- 23.600 akkrediterede og stor interesse fra private virksomheder og civilsamfundet.
- "Global Climate Action Agenda": handlingsorienteret spor med temadage samt højniveaumøder med fremvisning af konkrete klimavenlige løsninger.
- Lancering af "Marrakech Partnership for Global Climate Action" som en platform, der bringer parter og ikke-statslige aktører sammen om at drøfte konkrete klimaløsninger i perioden 2017-2020.



Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

2. november 2017

Side 8

Hvad er der sket siden COP22?

Teknisk forhandlingssession i Bonn, maj 2017

- Hovedformål: at bevæge sig fra det overordnede konceptuelle niveau til mere tekniske drøftelser af udestående elementer i Parisaftalen.
- Hovedformålet: blev kun i varierende grad indfriet under de forskellige forhandlingsemner.
- Henimod slutningen sås antydning af konturerne af de gamle positioner fra særligt de mindst progressive lande



25. okt.: 169/197 parter

Hvad er der sket siden COP22?

- 1. juni 2017: Trump annoncerer USA's intention om udmelding af Parisaftalen
- Rent juridisk kan USA først trække sig ud af Parisaftalen den 4. november 2019, og herefter går der ét år før udtrædelsen træder i kraft.
- 12.-25. september: Klimarelaterede møder under FN's generalforsamling (UNGA)
- 17.-18. oktober: Pre-COP på Fiji



Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?**
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) Ministerens tentative program



Energ-, Forsynings- og Klimaministeriet

2. november 2017

Side 11

Generelle forventninger til COP23

- At opnå fremdrift i forhandlingerne på de udestående elementer af Parisaftalen. På overfladen tekniske, men vigtige politiske spørgsmål. De sidste detaljer skal forhandles frem mod vedtagelsen på COP24.
- Retningslinjer for det globale stocktake og klarhed om den faciliterende dialog.
- Drøftelser om klimafinansiering.
- Forhandlinger om Parisaftalens regelsæt.
- Global Climate Action Agenda og fremvisning af konkrete klimaløsninger.



Energ-, Forsynings- og Klimaministeriet

2. november 2017

Side 12

Fijis forventninger til udkommet af COP23

- Fremskridt i forhandlingerne på tværs af emner og at forlade COP23 med en fælles forståelse af den samlede pakke.
- Præsentation af en køreplan, der skitserer, hvordan den samlede pakke færdiggøres i løbet af 2018.
- Klarhed om design for den faciliterende dialog i 2018.



Fijis prioriteter for COP23

- Fremdrift i forhandlingerne om regelsættet, herunder rapporteringsformater for klimatiltag og klimafinansiering.
- Udviklingen af retningslinjer for udarbejdelse af klimamål og nationale handlingsplaner, der skal fremme implementeringen af Parisaftalen.
- Klimatilpasning og "tab og skader" (Loss and Damage).
- Klimafinansiering, herunder 2020-målet og Tilpasningsfonden.
- Accelerering af klimaindsats inden 2020 med hjælp fra ikke-statslige aktører.
- Færdigt design for den faciliterende dialog 2018.
- Gender Action Plan og Oprindelige Folks Platform.
- Fokus på havets rolle og sunde økosystemer. "Oceans pathway".
- "Grand Coalition for 1.5 degrees".



Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) **Danske prioriteter i forhandlingerne**
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) Ministerens tentative program



Danske prioriteter

1. Ambitionsmekanismen, herunder det globale stocktake

- En af de store knaster, som blev skudt til hjørne på COP21 i Paris: Hvordan skal det femårige globale stocktake fungere?

Danmarks og EU's holdning til stocktaket:

- Behov for klare og ambitiøse retningslinjer for Parisaftalens ambitionsmekanisme, herunder det globale stocktake.
- Det globale stocktake skal ikke blot gøre status over den hidtidige indsats, men også være fremadskuende med fokus på potentiale og konkrete løsninger.
- Det globale stocktake skal også fokusere på de globale investeringsstrømme og skiftet til grønne investeringer.

Danske prioriteter

2. Få klarhed over rammerne for den faciliterende dialog

- Dialogen skal gøre status over den kollektive klimaindsats og vurdere, hvor langt man er fra at opfylde Parisaftalens temperaturmål
- Dialogen skal informere parterne forud for, at parterne skal indmelde, bekræfte eller opdatere deres klimamål senest i 2020.
- Danmark ser gerne, at dialogen udover at gøre status over klimaindsatsen også fokuserer på potentiale og konkrete løsninger.

3. Klimafinansiering til den grønne omstilling

- Arbejde for at omdirigere finansieringsstrømme til klimavenlige investeringer.
- Klare retningslinjer for opgørelse af klimafinansiering – tildelt og modtaget.
- Vise fremdrift ift. ilandenes kollektive 2020-mål om årligt at mobilisere 100 mia. USD til ulandenes klimaindsats fra forskellige kilder.
- Udvide donorbasen.

Danske prioriteter

4. Global Climate Action Agenda

- UNFCCC skal ikke kun være ramme om forhandlingerne – men også benyttes som et forum for at drøfte handling og konkrete løsninger inden for bl.a. vedvarende energi og energieffektivitet.
- Action Agendaen: En platform, der bringer statslige aktører sammen med virksomheder, byer og civilsamfund for at drøfte og samarbejde om konkrete muligheder for at øge den frivillige klimaindsats her og nu.

5. Sikre fremdrift for forhandlinger om regelsættet for Parisaftalen

- Behov for robust regelsæt for opgørelse og rapportering af klimaindsats og for at understøtte samspillet mellem klimakonventionen og FN's Klimapanel, IPCC.
- Afgørende for at kunne vedtage hele pakken på COP24.

6. Klimatilpasning

- Styrke de fattigste og skrøbeligste landes og befolkningsgruppes modstandsdygtighed mod klimaforandringerne.

Øvrige danske prioriteter

- "Gender"-aspektet (ligestilling og inddragelsen af kvinder) på tværs af forhandlingerne.
- Oprindelige folks inddragelse.



Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) **Knaster i forhandlingerne**
- 6) Ministerens tentative program



Knaster i forhandlingerne



- Vil ambitionsniveauet være lige højt blandt alle parter? Hvordan påvirker det fremdriften i forhandlingerne?
- Hvad bliver omfanget af det globale stocktake og den faciliterende dialog?
- Sikre fremdrift på tværs af alle forhandlingsemner
- Differentiering, "Common but differentiated responsibilities": Dukker det skarpe skel mellem i- og ulande, som blev opblødt med Parisaftalen, op igen?
- Nyt 2025-finansieringsmål og Tilpasningsfondens fremtid.
- Spørgsmålet om klimafinansiering
- Hvad bliver USA's rolle på COP'en?

Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) **Ministerens tentative program**



Ministerens tentative program

- Indlæg ved World Climate Summit den 15. november.
- Afgivelse af Danmarks Nationale Erklæring den 16. november (TBC).
- Bilaterale møder med samarbejdslande.
- Fokus på danske virksomheder og danske styrkepositioner, herunder besøg i State of Greens pavillon.
- Samarbejdsaftale med Baden-Württemberg.
- Diverse koordinationsmøder (EU, Norden, EFK-udvalget).



Øvrige arrangementer på COP23

- Dansk deltagelse i **arktisk side-event** den 6. november med fokus på klimaforskning i Arktis.
- Dansk deltagelse i **nordisk side-event** den 13. november om erfaringer for investeringer i vedvarende energi og energieffektivitet samt afvikling af støtteordninger til fossile brændsler.
- Dansk deltagelse i **IEA side-event** den 16. november om mulighederne for samarbejde mellem store økonomier fsva. den grønne omstilling.
- **State of Greens stand** den 14. – 16. november med repræsentation fra en række danske virksomheder.
- **Dansk side-event** den 15. november om myndighedssamarbejdet med China National Renewable Energy Centre (CNREC) (TBC)



Disposition

- 1) Hovedelementerne i Parisaftalen
- 2) Udvikling under og efter COP22
- 3) Hvad er forventningerne til COP23?
- 4) Danske prioriteter i forhandlingerne
- 5) Knaster i forhandlingerne
- 6) Ministerens tentative program

